

Nr 96.

Av herr Spångberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 9, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 30 juni 1948 (nr 449) om disciplinstraff för krigsmän, m. m.

I proposition nr 9 har föreslagits en skärpning av lagen om disciplinstraff för krigsmän. Enligt § 2 i nu gällande bestämmelser skola krigsmän i regel dömas till böter i stället för arrest, om straffet komme att avtjänas under tid då den dömde ej fullgör tjänstgöring vid krigsmakten eller tjänstgöring är av tillfällig art. Bestämmelsen härom lyder: »Där någon, som icke fullgör tjänstgöring vid krigsmakten eller vilkens tjänstgöring är av tillfällig art, finnes förskylla arrest, dömes dock i stället till böter, om ej särskilda skäl föranleda till annat». Denna bestämmelse har på förslag av sakkunniga antagits med bl. a. följande motivering: »Uppenbarligen bör man söka undvika att använda arrest då den brottslige icke fullgör tjänstgöring vid krigsmakten, t. ex. då fråga är om hemförlovade eller hempermitterade värnpliktiga, officerare i ren civil tjänst, tjänstefri reservofficer, värnpliktiga med civilt arbete osv. Likaledes är användningen av arrest oläglig om den brottsliges tjänstgöring är av tillfällig art, så att verkställighet icke kan ske förrän efter tjänstgöringens slut. Detta är ofta fallet med hemvärnsmän och andra frivilliga, som deltaga i militära övningar.»

Erfarenheten har visat att domstolarna i regel tillämpa stadgandet på föreskrivet sätt och ej ålägga arreststraff för den som ej fullgör militärtjänst. I propositionen framhålles, att detta har kritiserats i svar på förfrågningar, som överbefälhavaren gjort hos högre militärbefäl. Sålunda framhålles, att det med hänsyn till den militära disciplinen och disciplinära bestraffningsrätten är mycket vanskligt att arreststraff mera sällan förekommer för förseelser begångna i slutet av en tjänstgöringsperiod eller vid kortare tjänstgöringar såsom vid repetitionsövningar. Vidare göres gällande, att inskränkningen av arreststraffen utgör en disciplinupplösande faktor och ett uppmuntrande av okynnesöverklaganden. Enligt de högre militärbefälens synpunkter bör därför en allmännare tillämpning av arreststraffen komma till stånd även om dessa skola avtjänas efter slutad tjänstgöring.

I nu framlagda proposition föreslås en skärpning av bestämmelserna genom införande i § 2 av orden »hänsyn till disciplinens upprätthållande eller eljest». Den skärpning, som sålunda föreslagits, skulle med all sannolikhet inte komma att medföra en bättre disciplin eller sammanhållning kring

försvaret. Däremot måste det framkalla olust och bitterhet om exempelvis civila personer, efter att ha legat inkallade till repetitionsövningar, någon tid efter repetitionsövningens slut finge avbryta sitt arbete eller anställning, lämna sitt hem och sin familj för att resa till förläggningssorten och under några dagar sitta inburad i arrest. Man bör hålla i minnet att straffen kunna gälla bagatellartade förseelser, som under civila förhållanden sannolikt inte skulle betraktas såsom brott. Den föreslagna skärpningen i lagen om disciplinstraff har alla utsikter att skada mera än gagna både försvarsorganisationen och den enskilde och bör därför avslås.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte avslå förslaget om ändrad lydelse av § 2 i lagen om disciplinstraff för krigsmän.

Stockholm den 22 januari 1952.

Aug. Spångberg.

Nr 97.

Av herr **Jansson** i Hällefors, *om visst förtydligande av 2 kap. 61 § lagen om nyttjanderätt till fast egendom.*

(Lika lydande med motion i Första kammaren, nr 68.)

Stockholm den 22 januari 1952.

Axel Jansson
i Hällefors.

Nr 98.

Av herr **Jansson** i Hällefors, *angående sammanslagning av hus-hållningssällskapen och lantbruksnämnderna till ett organ.*

(Lika lydande med motion i Första kammaren, nr 69.)

Stockholm den 22 januari 1952.

Axel Jansson
i Hällefors.

I motionens syfte instämmer

Arvid Jonsson
i Skedsbygd.